

Kampania edukacyjna **! WARTO WIEDZIEĆ WIĘCEJ !**

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – kto i jak może je uzyskać?

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z 27 sierpnia 1997 r. z późn. zm. definiuje niepełnosprawność jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Uzyskanie przez osobę z niepełnosprawnością orzeczenia o stopniu niepełnosprawności umożliwia takiej osobie prawo wachlarza świadczeń, ulg oraz uprawnień, które w znaczący sposób mogą ułatwić jej funkcjonowanie.

Należy rozróżnić orzeczenie o niepełnosprawności osób do lat 16 od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Orzeczenie o niepełnosprawności osoby do lat 16 to dokument, na podstawie którego uznaje się określoną z imienia i nazwiska osobę za osobę z niepełnosprawnością. Dokument ten może zostać wydany na rzecz osoby, która nie ukończyła 16 lat, jeżeli ma naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy i wymaga zapewnienia jej całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w jej wieku z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu. Wszystkie te przesłanki muszą zostać spełnione łącznie. Co ważne, orzeczenie o niepełnosprawności dziecka jest wydawane na czas określony – do czasu ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydaje się osobom, które ukończyły 16 lat. W dokumencie tym określa się stopień niepełnosprawności u osoby zainteresowanej.

Ustalono zostały trzy stopnie niepełnosprawności, które orzeka się na czas określony lub na stałe: lekki, umiarkowany i znaczny.

- ✓ **Do lekkiego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.
- ✓ **Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

✓ **Do znacznego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Uzyskanie dokumentu określającego stopień niepełnosprawności wiąże się z możliwością skorzystania przez osobę zainteresowaną z szeregu świadczeń, ulg oraz uprawnień, np. dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne, ulg w podatkach, zniżek w komunikacji, dodatku mieszkaniowego, karty parkingowej, możliwości uczestniczenia w terapii zajęciowej realizowanej w warsztatach terapii zajęciowej oraz możliwości uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, a także możliwości uzyskania odpowiedniego zatrudnienia i uczestnictwa w szkoleniach.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności jest wydawane na wniosek osoby zainteresowanej. Do wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności należy dołączyć zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia oraz dokumenty potwierdzające stan zdrowia – dokumentację medyczną oraz inne dokumenty, które mogą mieć wpływ na ustalenie stopnia niepełnosprawności. Wniosek wraz z dokumentacją należy złożyć w powiatowym (miejskim) zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności w miejscu stałego pobytu osoby zainteresowanej, ewentualnie w miejscu pobytu, jeżeli osoba zainteresowana pozostaje poza miejscem stałego pobytu dłużej niż 2 miesiące, jest osobą bezdomną albo znajduje się w zakładzie karnym czy w domu pomocy społecznej. Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności jest bezpłatny. W terminie miesiąca od złożenia wniosku osoba zainteresowana zostanie wezwana, żeby stawić się na posiedzenie z udziałem składu orzekającego tworzonego przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego oraz drugiego specjalisty – pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego, doradcę zawodowego lub innego lekarza. W przypadku sprawy skomplikowanej i wymagającej więcej czasu termin otrzymania wezwania może przedłużyć się do dwóch miesięcy. Orzeczenie zostanie wydane w terminie 14 dni od dnia posiedzenia. Co istotne, możliwe jest odwołanie się od wydanego orzeczenia do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności. Odwołanie należy zaadresować do wojewódzkiego zespołu, ale złożyć w powiatowym zespole. Termin do złożenia odwołania wynosi 14 dni od otrzymania orzeczenia.

Osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony może wystąpić do powiatowego zespołu z wnioskiem o wydanie kolejnego orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności nie wcześniej niż 2 miesiące przed upływem terminu ważności posiadanego orzeczenia. Jeśli termin ten zostanie dochowany, wówczas stare orzeczenie zachowuje ważność do dnia wydania kolejnego ostatecznego orzeczenia, jednak nie dłużej niż przez sześć miesięcy – na koniec szóstego miesiąca.

Osoby, które borykają się z problemami prawnymi, a nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, mogą skorzystać z darmowej porady w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu nowosolskiego - w Nowej Soli, Nowym Miasteczku, Kożuchowie i Bytomiu Odrzańskim. Więcej informacji oraz zapisy pod nr tel.: 790 227 119 - we wtorki, środy i czwartki w godz. 10.00-13.30 oraz na www.edukacja-prawna.info.pl/powiat-nowosolski

Artykuł powstał w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM zadania publicznego pt.: „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej w Powiecie Nowosolskim w 2024 r.” finansowanego ze środków przekazanych przez Powiat Nowosolski.